

Nr 158.

Av herr Lindmark m. fl., om tillfälligt extra tilläggsbidrag åt mera betungade väghållningsdistrikt att utgå av automobilskattemedel.

För åren 1931 och 1932 har tillfälligt extra tilläggsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning utgått av automobilskattemedel med för förra året 1 275 000 och för senare året 1 800 000 kronor. Tilläggsbidraget har avsetts att utöver det direkta underhållsbidraget å 45 procent utgå till mera betungade väghållningsdistrikt med vägs katt över 20 öre per vägfyrek med viss procent av kostnaderna för vägunderhåll och vinterväghållning.

De vid riksdagarna 1931 och 1932 beslutade procentsatserna framgå av följande uppställning:

Vägs katt per vägfyrek	Extra tilläggsbidrag	Sammanlagt bidrag
21—22 öre	2 %	77 %
23—25 »	5 %	80 %
26—30 »	7 %	82 %
31—40 »	9 %	84 %
över 40 »	10 %	85 %

En välbehövlig utjämning av vägs kattetungan har ägt rum genom extra tilläggsbidragets tilldelning åt de mera skattetyngda väghållningsdistrikten. På grund av den rådande arbetslösheten och depressionen i allmänhet är som känt skatteunderlaget i starkt sjunkande. Men anspråken på kommun-kassorna äro däremot i växande. I kommuner, där arbetslösheten är synnerligen stor, uppgå utgifterna för fattigvård till betydande belopp. För att i någon mån motverka arbetslösheten sättas under sådana förhållanden arbeten med nyanläggning och förbättring av vägar i gång i betydligt större omfattning än normalt plägar ske. Det är givet att detta innebär samtidigt en väsentligt ökad belastning för vägs kassorna, som motiverar höjning av vägs katten i stället för en efterlängtd sänkning av densamma. På så sätt kan på sina håll den sammanlagda skattetungan bliva olidlig.

Det extra tilläggsbidraget är avsett att vara ett provisorium i avvaktan å pågående utredningars slutförande avseende revision av gällande väglagstiftning. I årets statsverksproposition är ett belopp av 1 800 000 kronor upptaget att såsom tillfälligt extra tilläggsbidrag efter enahanda grunder som hittills utgå av automobilskattemedel till mera betungade väghållningsdistrikt. På grund av rådande svåra skattetryck i ett flertal kommuner och väghållningsdistrikt anse vi, att ifrågavarande extra tilläggsbidrag hör

ökas och grunderna för detsamma fördelning ändras med syfte att åvägbringa en ännu mer kraftigt verkande tillfällig skatteutjämning.

Ett sådant resultat åstadkommes genom att låta tilläggsbidraget utgå med ett maximum av femton procent mot hittills gällande tio procent med en häremot svarande förhöjning av anslagsbeloppet. Till de av vägskatter svårast tyngda väghållningsdistrikten skulle, under förutsättning detta förslag vinner riksdagens bifall, statsbidrag därefter utgå till vägunderhåll och vinterväghållning för år 1933 med sammanlagt 90 procent. Procentsatserna föreslås att fastställas enligt följande skala:

Vägskatt per vägfyrk	Extra tilläggsbidrag	Sammanlagt bidrag
21—22 öre	3 %	78 %
23—25 »	7 %	82 %
26—30 »	10 %	85 %
31—40 »	13 %	88 %
över 40 »	15 %	90 %

Då höjningen av föreslagna procentsiffrorna utgör ej fullt hälften av de hittills gällande, torde höjningen av anslagsbeloppet kunna begränsas till 850 000 kronor och anslaget till tillfälligt extra tilläggsbidrag fastställas till 2 650 000 kronor att utgå av automobilskattemedel.

Ett bifall till vad som här föreslås innebär att avsättningen till länens ordinarie andelar — i statsverkspropositionen upptagen till 6 479 140 kronor — skall minskas med 850 000 kronor till 5 629 140 kronor. Tillsammans med utjämningsandelen skulle länsfonderna komma att uppgå till 11 378 400 kronor.

En förstärkning av det tillfälligt extra tilläggsbidraget med 850 000 kronor innebär sålunda icke att budgetens utgiftssumma ökas. Att avsättningen till länsfonden stannar vid drygt 11 miljoner bör ej väcka betänkligheter, när riksdagen torde komma att anslå betydande belopp till motverkande av arbetslösheten, därav en del till väg- och broarbeten. I statsverkspropositionen är i sådant avseende föreslaget för väg- och broarbeten ett belopp av 25 000 000 kronor.

Med hänvisning till det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta under punkt 19, sjätte huvudtiteln, att av landsbygdens andel för budgetåret 1933/1934 av automobilskattemedel må disponeras ett sammanlagt belopp av 2 650 000 kronor för tilldelning av ett tillfälligt extra tilläggsbidrag åt mera betungade väghållningsdistrikt för 1933 års kostnader för vägunderhåll och vinterväghållning att utgå vid sidan av det enligt 3 § 1 mom. förord-

ningen om fördelning av automobilskattemedel utgående bidraget av 45 % och i huvudsaklig överensstämmelse med de i denna motion föreslagna grunderna.

Stockholm den 19 januari 1933.

Ewald Lindmark.

N. E. Nilsson.

Alf Meyerhöffer.

Eric Hansson.

Nils V. Sandström.

E. Thorell.

Ludwig Brännström.